

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 889/2024
22.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 203. став 1. у вези члана 33. и 61. став 1. и 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Тодора Крстића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту ЗК.бр. 250/21 од 19.09.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр. 45/24 од 14.02.2014. године, у седници већа одржаној дана 22.10.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Тодора Крстића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пироту ЗК.бр. 250/21 од 19.09.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр. 45/24 од 14.02.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту ЗК.бр. 250/21 од 19.09.2023. године године окривљени АА, поред окривљеног ББ, оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 203. став 1. у вези члана 33. и 61. став 1. и 5. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од две године и пет месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 22.11.2018. године до 30.11.2018. године. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећених, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1.бр. 45/24 од 14.02.2014. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног ББ, жалба његовог браниоца и жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Пироту ЗК.бр. 250/21 од 19.09.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Тодор Крстић у смислу члана 485. став 1.

тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање и одлучи о трошковима кривичног поступка на име поднетог захтева за заштиту законитости у износу од 90.000,00 динара.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, обзиром да оптужењем није било обухваћено кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, за које је наступила релативна застарелост кривичног гоњења, а ради се конкретно о догађају од 31.07.2018. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване.

Наиме, из списка предмета произлази да је оптужним предлогом заменика јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Пироту окривљеном АА стављено на терет и извршење кривичног дела извршеног дана 31.07.2018. године у Белој Паланци у селу Црвена Река, које је према квалификацији из оптужног акта ушло у продужено кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. и 61. став 1. и 5. КЗ.

Сходно изнетом, не стоје наводи захтева за заштиту законитости да кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ није било предмет оптужења из којих разлога Врховни суд оцењује као неосноване наводе захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног нумерише и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП коју образлаже наводима да је оптужба прекорачена на тај начин што је првостепени суд сам без претходне измене оптужног акта и оптужења у делу изреке пресуде код правне квалификације дела додао „у вези члана 203. став 1. КЗ“.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или

проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела.

Из цитираних законских одредби произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и у погледу субјективне и објективне истоветности дела, а евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, док закон не захтева и идентитет у погледу правне оцене дела.

Дакле, прекорачење оптужбе би подразумевало измену чињеничног описа радњи извршења кривичног дела окривљеног, које су описане у оптужном акту и то додавањем веће криминалне активности и воље окривљеног, којима се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

Из списка предмета произлази да су наводи диспозитива оптужног акта идентични са изреком правноснажне пресуде.

Сходно изнетом, како је чињенични опис кривичног дела за које су окривљени правноснажном пресудом оглашени кривим остао у попуности у границама оптужног акта, а како суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела (члана 420. став 2. ЗКП), то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Као разлог подношења захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконите доказе означава потврду о привремено одузетим предметима Ку број 869/18 од 12.09.2018. године јер не постоји наредба суда за одузимање путничког моторног возила ... власништво окривљеног АА, али и записник о претресу 2Кпп Пов бр. 106/18 од 24.11.2018. године и од 29.11.2018. године и извештај о форензичком прегледу лица места Ку број 664/18 од 29.11.2018. године, за које такође није било наредбе суда. У списима предмета, такође нема доказа да су полицијски службеници о напред наведеној радњи одмах или најкасније у року од 24 часа након предузимања радње обавестили јавног тужиоца. Незаконитост записника о претресању стана и других просторија 1Кпп Пов. бр. 105/18 од 24.11.2018. године, бранилац види и у чињеници су сведоци претреса у својству грађанина биле службенице ПУ Пирот – ПС Бела Паланка органа поступка који је вршио предметни претрес. Из истог разлога бранилац као незаконите доказе означава и: записник о претресању стана и других просторија без броја од 23.11.2018. године, записник о претресању стана и других просторија 2Кпп бр. 106/18 од 24.11.2018. године, као и записник о претресању стана и других просторија 2Кпп Пов бр. 68/19 од 14.05.2019. године.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Наиме, из списка предмета – потврде о привремено одузетим предметима Ку број 869/18 од 12.09.2018. године произлази да су овлашћена службена лица наведену потврду сачинила на основу члана 147. Законика о кривичном поступку приликом предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, о чему су овлашћена службена лица Министарства унутрашњих послова, Одељење криминалистичке полиције сачинила Службену белешку Пу 869/18 истог дана у којој је констатовано да је о наведеном консултован дежурни јавни тужилац. Такође, у службеној белешци је констатовано да је јавни тужилац наложио да се возило марке ... на коме се налазе регистарске таблице које не потичу од тог већ од другог возила одузму, као и да у конкретном случају не постоје елементи кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. КЗ, јер возило није заустављено у саобраћају и фалсификат није употребљен. По инструкцијама заменика ОЈТ у Пироту је поступљено од стране полиције и констатовано да ће бити извршена даља провера за возила која су привремено одузета и да ће се о резултатима извршених провера и вештачењу броја шасије заменик јавног тужиоца накнадно извести.

Да би се доказ сматрао „незаконитим“ неопходно је утврдити да је он посредно или непосредно сам по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, ЗКП, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима.

Врховни суд налази да су овлашћена службена лица сагласно одредбама члана 147. и 286. став 1. и 2. Законика о кривичном поступку имала овлашћења да одузму предмете од окривљеног, па је предметна потврда о одузетим предметима од окривљеног, у конкретном случају, правилно цењена као доказ приликом доношења првостепене пресуде и супротно наводима изнетим у захтеву браниоца окривљеног не представља незаконити доказ.

Сходно изнетом, Врховни суд налази да потврда о привремено одузетим предметима Ку број 869/18 од 12.09.2018. године није незаконит доказ и на њој се супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног може заснивати пресуда, јер у конкретном случају, није била неопходна наредба судије за претходни поступак да би се путничко возило одузело, јер су овлашћена службена лица полиције у свему поступила у складу са чланом 286. став 1. и 2. ЗКП

Када су у питању записници о претресању стана и других просторија, као извештај о форензичком прегледу лица места Ку број 664/18 од 29.11.2018. године Врховни суд налази да су исти законити докази и на њима се може заснивати правноснажна пресуда имајући у виду да су овлашћена службена лица пре приступања претресању стана и других просторија имала наредбе суда о претресању, односно судија за претходни поступак Основног суда у Пироту је издао наредбе, а што је све прецизно констатовано у записницима о претресању стана и других просторија у којима је јасно назначен суд који је наредио претресање, шта је предмет претресања, разлоге претресања и органа који ће исто предузети, а све у складу са чланом 155. Законика о кривичном поступку. Приликом обављања ових доказни радњи – претресања стана и других просторија сачињени су записници где је констатовано да истима присуствује и бранилац окривљеног АА - адвокат Тодор Крстић, као и својство два

пунолетна грађана који су у смислу члана 156. став 7. ЗКП пре почетка претресања упозорена да пазе на ток претресања и да имају право да пре потписивања записника о претресању ставе своје приговоре на веродостојност садржине записника, а што све произилази из истих. Такође, и извештај о форензичком прегледу лица места Ку број 664/18 од 29.11.2018. године је сачињен поводом претреса путничког моторног возила ..., а која доказна радња је спроведен по Наредби судије за претходни поступак Основног суда у Пироту 2Кп.пов. бр.106/18 од 23.11.2018. године и којој је присуствовао и бранилац окривљеног АА - адвокат Тодор Крстић.

Поред изнетог, наводе захтева за заштиту законитости којима се указује да су записници о претресању стана и других просторија које бранилац таксативно наводи у захтеву за заштиту законитости и које образлаже наводима да су исти незаконити јер су наведеним доказима радњама присуствовале особе запослене у ПУ Пирот – ПС Бела Паланка, Врховни суд такође оцењује као неосноване.

На наведену повреду закона одбрана окривљеног указивала је и у жалби изјављеној на првостепену пресуду, а другостепени суд је о томе на страни 4, став пет, и страни 5, став један, дао довољне и јасне разлоге које Врховни суд у свему прихвата и, на основу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног као незаконите доказе означава и листинг долазећих и одлазећих позива, јер се у списима предмета не налази наредба суда за његово прибављање.

Стоји чињеница да се у списима предмета не налази наредба суда о прибављању листинга долазећих и одлазећих позива, а како то бранилац наводи у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Међутим, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама овог Законика не може заснивати, осим ако је с обзиром на други доказ очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда.

Из списка предмета произлази да се првостепена пресуда не заснива на наведеном доказу, обзиром да из наведеног доказа нису утврђене правно релевантне чињенице од значаја за мериторну одлуку суда у конкретном предмету, а како је то констатовано на страни 19, став пети првостепене пресуде.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује да је учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на тај начин што је првостепени суд извео као доказ листинг долазећих и одлазећих позива, обзиром да у конкретном случају, наведени доказ није непосредно нити посредно цењен у доказном поступку нити је на њему заснована судска одлука, а што је неопходно за постојање апсолутно битне повреде из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се образлаже повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац у суштини

указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, оспоравајући садржину доказа „потврде о привремено одузетим предметима, записнике о препознавању, потврде о враћеним предметима, записник о претресању стана и других просторија 2Кпп Пов. бр. 106/18 од 29.11.2018. године...“, која повреда закона не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, због чега у наведеном делу захтев за заштиту законитости није био предмет оцене Врховног суда у овом поступку.

Из изнетих разлога на основу члана 491. ЗКП, Врховни суд је, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа - судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић